

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH280006
NAZWA
OBSZARU Rzeka Pasłęka

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH280006	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Rzeka Pasłęka

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2025-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-03
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 12 stycznia 2022 r. w spr. soo Rzeka Pasłęka (PLH280006)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r.
--------------	---------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
20.1663

Szerokość geograficzna
53.982

2.2. Powierzchnia [ha]:
8418.46

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL62

Warmińsko-Mazurskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			918.56		G	A	C	B	B
3160			8.02		G	A	C	A	A
3260			14.96		G	B	C	B	C
6410			336.74		M	A	C	A	A
6430			0.84		M	D			
7110			0.81		G	A	C	A	A
7140			3.77		G	B	C	A	A
9170			904.82		G	B	C	B	C
91D0			3.51		G	A	C	A	B
91E0			195.28		G	A	C	A	B
91F0			21.41		G	B	C	B	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.

- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze							Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
F	1130	Aspius aspius			p				R	P	C	B	C	B
M	1308	Barbastella barbastellus			p				P	DD	D			
A	1188	Bombina bombina			p	55	400	i	P	M	C	B	C	B
M	1352	Canis lupus			p				P	DD	D			
M	1337	Castor fiber			p	366	547	i	P	P	C	B	C	B
F	1149	Cobitis taenia			p				C	P	C	A	C	A
F	1163	Cottus gobio			p				C	P	C	A	C	A
F	1099	Lampetra fluviatilis			c				P	DD	C	B	C	B
F	1096	Lampetra planeri			p				R	DD	C	B	C	B
I	1042	Leucorhinia pectoralis			p	50	100	i	R	M	C	B	C	B
M	1355	Lutra lutra			p	64	127	i	C	P	C	B	C	B
I	1060	Lycaena dispar			p				P	M	C	B	C	B
F	1145	Misgurnus fossilis			p	3	400	i	P	M	C	B	C	B
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p	500	1000	i	R	M	C	B	C	B
I	1084	Osmoderma eremita			p				P	M	D			
F	5339	Rhodeus amarus			p				C	P	C	A	C	A
A	1166	Triturus cristatus			p	5	55	i	P	M	C	B	C	C
I	1032	Unio crassus			p	3000	10000	i	C	M	C	B	C	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości

populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

Gatunek					Populacja na obszarze			Motywacja						
Grupa	KOD	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gatunki wymienione w załączniku		Inne kategorie			
					Min	Maks		C R V P	IV	V	A	B	C	D
F	2492	Coregonus albula						R		X				
F	1109	Thymallus thymallus						R		X				

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	15.6
N19	26.2
N17	8.7
N16	12.16
N23	0.01
N06	10.42
N12	26.9
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

1. Usytuowanie obszaru w odniesieniu do jednostek powiązanych z regionalizacją kraju
Pasłęka płynie przez: Makroregion Pojezierze Mazurskie (Mezoregion Pojezierze Olsztyńskie), Makroregion Nizina Staropruska (Mezoregion Równina Ornecka) oraz Makroregion Pobrzeże Gdańskie (mezoregiony: Równina Warmińska i Wybrzeże Staropruskie).
2. Usytuowanie obszaru w odniesieniu do regionalizacji geobotanicznych

Pasłęka przepływa przez Krainę Wschodniopomorską, wchodzącą w skład Działu Pomorskiego.

3. Geologia i gleby

Dolina rzeki Pasłęki w przeważającej części to teren młodoglacjalny, falisty. Został wykształcony w marginalnej strefie fazy pomorskiej zlodowacenia bałtyckiego. Obszar ten należy zakwalifikować do wysoczyzny morenowej falistej. Budują ją piaski i żwiry fluwioglacjalne z początków fazy pomorskiej oraz piaski, żwiry, a także gliny zwałowe moreny czołowej. Obszar doliny Pasłęki zbudowany jest z piasków rzecznych, a lokalnie z namułów holocenów. Skalą macierzystą dla gleb obszaru wysoczyzny są piaski międzymorenowe.

Na terenie dorzecza Pasłęki występują przede wszystkim gleby brunatne z przewagą gleb brunatnych bielcowych. Ponadto należy wyróżnić tu gleby: murszowo-mineralne, torfowo-murszowe, mułowo-glejowe, bielcowe właściwe i czarnoziemy.

4. Hydrologia

Powierzchnia zlewni Pasłęki obejmuje obszar 2294,5 km², całkowita długość rzeki wynosi 172 km.

Pasłęka wypływa z jeziora Pasłęk znajdującego się w pobliżu wsi Gryżliny. Dolina początkowo jest płytka, ale od jez. Wymój staje się głęboko wcięta. Do wodowskazu Tomaryny Pasłęka przepływa przez jez. Sarąg. Występuje tu obszar bezodpływowy na działle wodnym z Drwęcą, który obejmuje zlewnię kilku jezior bezodpływowych. Do dopływu Morąg występują niewielkie pagórki moreny czołowej oraz sąsiadujące z nimi dość duże zagłębienia terenu. Pozostała część obszaru to teren falistej i płaskiej moreny dennej. Pasłęka od Morąga do dopływu spod Gołogóry płynie szeroką (ok. 2 km) torfową doliną porożcinaną gęstą siecią rowów melioracyjnych. Od dopływu z Konradowa dolina staje się wąska, o stromych zboczach wcięta w wysoczyznę o rzędnych około 35-40m n.p.m.

Poniżej ujścia Walszy Pasłęka płynie szeroką i głęboko wcięta doliną, a następnie rzeka przepływa przez jez. Pierzchałskie, zamknięte zaporą w Pierzchałach. Ze zbiornika Pasłęka wypływa dwoma ramionami prawe ramię, płynące w naturalnej dolinie Pasłęki, prowadzi niewielką ilość wody. Lewe ramię, będące sztucznym wykopem, jest kanałem roboczym elektrowni i prowadzi większość wód. Wodowskaz Pierzchały znajduje się poniżej połączenia ramion rzeki. Następnie do ujścia rzeka płynie przez płaski obszar. Rzeka uchodzi do Zalewu Wiślanego na północ od Braniewa. W odcinku ujściowym płynie w obwałowaniu ze względu na zagrożenie powodziowe od wód Zalewu Wiślanego. Główne dopływy Pasłęki: Jemiołówka, Giłwa, Morąg, Miłakówka, Drwęca Warmińska, Młyńska Struga, Walsza, Łażnica, Biebrza, Czerwony Rów.

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze PLH280006 zinventaryzowano 11 siedlisk przyrodniczych (10 jako przedmiot ochrony) z załącznika I Dyrektywy siedliskowej oraz 18 gatunków (15 jako przedmiot ochrony) z załącznika II.

3150 Jeziora eutroficzne i drobne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion
Roślinność w jeziorach eutroficznych występuje strefowo. W niektórych przypadkach zakłócenie takiego układu roślinności może być cechą diagnostyczną aktualnego stanu jakości jeziora oraz może wskazywać tempo degradacji jeziora. W strefie fitolitoralu występuje najczęściej roślinność tworząca podwodne łąki, o różnym składzie gatunkowym. W zależności od stanu troficznego ekosystemu i charakteru podłoża gatunki zanurzone tworzą różne zespoły. Siedliska ubogie o podłożu mineralnym lub mineralno-organicznym preferowane są przez fitocenozy rdestnic, a siedliska żyzne o podłożu organicznym porastają zespoły rogotka lub moczarki. Szerokość pasa fitolitoralu zależna jest oczywiście w dużej mierze od warunków świetlnych jakie panują w danym jeziorze. Najpłytsze strefy jezior porasta szuwar. Jego skład florystyczny zależny jest od charakteru samego zbiornika, jak również od warunków panujących w zlewni bezpośredniej jeziora. Dynamika roślinności jest niewielka i związana głównie z naturalną i powolną ewolucją jezior polegającą na stopniowym wzroście trofii i odkładaniu osadów jeziornych, co powoduje ich powolne wypływanie i zarastanie. Siedlisko 3150 zajmuje 44,35% tego obszaru (918,56 ha). Stanowi to ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Siedlisko tego typu reprezentują dwa podtypy: 3150-1 Jeziora eutroficzne, które zajmują powierzchnię 899,21 ha i 3150-2 Eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne o powierzchni 19,35 ha. Praktycznie wszystkie jeziora, które reprezentują ten typ siedliska w obszarze są reprezentatywne i dobrze zachowane. Jego stopień reprezentatywności został określony jako doskonały (A). Na taką ocenę ma wpływ odpowiedni udział poszczególnych zbiorowisk, o odpowiedniej powierzchni oraz liczba notowanych gatunków charakterystycznych dla tego typu siedlisk. Oczywiście większość z nich podlega silnej antropopresji zarówno ze względu na dopływ zanieczyszczeń, jak również wykorzystanie wędkarskie i rekreacyjne (zabudowa, w tym lotniskowa). Stan zachowania występujących na opisywanym obszarze siedlisk 3150 zakwalifikowano do kategorii „B”, na podstawie dokonanych ocen cząstkowych. Stopień zachowania

struktury określono jako dobrze zachowana (II), a stopień zachowania funkcji posiada dobre perspektywy (II). Na taką oceną ma wpływ w niektórych przypadkach silna antropopresja ze wszystkimi swoimi konsekwencjami. Negatywny wpływ człowieka na ten typ siedliska można w dużym stopniu zniwelować lub wręcz całkowicie wyeliminować wprowadzając w życie ustalone zadania ochronne. Ten fakt przemawia za możliwością odtworzenia siedliska przy średnim nakładzie środków (II).

3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Jeziora dystroficzne na badanym obszarze charakteryzują się małą powierzchnią, niewielką głębokością i niską zasobnością w substancje pokarmowe. Dużo jest natomiast substancji humusowych, które pochodzą między innymi ze zlewni bezpośredniej takich zbiorników. Są to wody torfowiskowe z płą mszarnego jak również kwasy humusowe z okalających zbiornik siedlisk borowych. Zawieszone w wodzie jezior cząsteczki kwasów humusowych wychwytyują z niej wapń oraz mineralne związki pokarmowe, a ich nadmiar nadaje jej kwaśny odczyn, poniżej 6,5. Barwa wody jest brunatno-brązowa co ogranicza penetrację światła do głębszych partii jeziora. Osady dennie są typu „dy”. Tworzą je opadające na dno nierozpuszczone kwasy humusowe. Takie warunki skutecznie ograniczają rozwój roślinności zanurzonej. Zlewnia bezpośrednia takich jezior to głównie bory bagienne i świeże, czasami mieszane oraz różne typy torfowisk, które bardzo często wykształcają się początkowo wąskim pasem wokół brzegów zbiorników stopniowo porastając je płem torfowców. Takie systemy, jeśli nie zostaną zakłócone przez czynniki zewnętrzne np. dopływ wód o dużej trofii, wysoki zmiany poziomu wody czy odlesienie zlewni bezpośredniej są stabilnymi systemami, które podlegają naturalnym bardzo powolnym procesom ewolucji w kierunku torfowisk. Na terenie opisywanego obszaru znajduje się jedynie pięć takich zbiorników: na południe od jeziora Mielnik, jezioro Karpnik, przy północnym brzegu jeziora Sarąg. Siedlisko 3160 zajmuje 0,39% tego obszaru (8,02 ha). Stanowi to ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Siedliska te są dobrze zachowane i głównym zagrożeniem dla nich jest silna penetracja przez wędkarzy i kłusowników oraz wydeptywanie brzegów które porasta delikatne na uszkodzenia mechaniczne płem mszarne. Jego stopień reprezentatywności został określony jako doskonały (A). Na taką oceną ma wpływ odpowiedni udział poszczególnych zbiorowisk, o odpowiedniej powierzchni oraz liczba notowanych gatunków charakterystycznych dla tego typu siedlisk. Stan zachowania występujących na opisywanym obszarze siedlisk 3160 zakwalifikowano do kategorii „A”, na podstawie dokonanych ocen cząstkowych. Stopień zachowania struktury określono jako doskonale zachowana (I), a stopień zachowania funkcji posiada dobre perspektywy (II). Na taką oceną ma wpływ w niektórych przypadkach silna penetracja siedliska przez ludzi ze wszystkimi swoimi konsekwencjami. Negatywny wpływ człowieka na ten typ siedliska można w większości miejsc całkowicie wyeliminować wprowadzając w życie ustalone zadania ochronne. Ten fakt przemawia za łatwą możliwością odtworzenia siedliska (I).

7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

Siedliska tego typu wykształcają się na bardzo kwaśnym podłożu (pH 3,5-4,5) torfu. Powstał on głównie z mchów torfowców (*Sphagnum* sp.) i innych gatunków torfowiskowych charakterystycznych dla tego typu siedlisk - welnianki pochwowatej *Eriophorum vaginatum*, wrzosu *Calluna vulgaris*, żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris*. Pokłady podłoża jakim jest torf wysoki sięgają czasami nawet kilku metrów głębokości. Torfowiska wysokie powstają w wyniku całkowitego wypełnienia torfem obniżeń terenu, w miejscach dawnych zbiorników wodnych. Jedną z odmian tego typu siedliska są torfowiska kopułowe – zajmują one największe powierzchnie, nawet ponad kilkadziesiąt hektarów. Na opisywanym obszarze znajdują się trzy płyty typowych torfowisk wysokich. Są one dobrze zachowane i zajmują niewielką powierzchnię. Nie stwierdzono także żadnych zagrożeń, które mogą przyczynić się do zachwiania stabilności tych siedlisk lub ich degradacji. Formacje roślinne występujące na torfowiskach wysokich są układami stabilnymi. Procesy związane z ewolucją torfowiska w kierunku stopniowego rozwoju boru bagiennego limitowane są w głównej mierze przez bilans wodny, tj. zrównanie ilości wody dopływającej do torfowiska z ilością wody odpływającej i odparowującej z siedliska. W końcowej fazie swojego rozwoju torfowisko wysokie wykazuje zanik struktury kępiastej, silną sukcesję welnianki pochwowatej i sosny. Siedlisko 7110 zajmuje 0,04% tego obszaru (0,81 ha). Stanowi to ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Jego stopień reprezentatywności został określony jako doskonały (A). Na taką oceną ma wpływ odpowiedni udział poszczególnych zbiorowisk, o odpowiedniej powierzchni oraz liczba notowanych gatunków charakterystycznych dla tego typu siedlisk. Stan zachowania występujących na opisywanym obszarze siedlisk 7110 zakwalifikowano do kategorii „A”, na podstawie dokonanych ocen cząstkowych. Stopień zachowania struktury określono jako dobrze zachowana (II), a stopień zachowania funkcji posiada dobre perspektywy (II). Na taką oceną ma wpływ w niektórych przypadkach silna penetracja

siedliska przez ludzi oraz w niektórych przypadkach niezbyt duża powierzchnia siedliska. Negatywny wpływ człowieka na ten typ siedliska można w większości miejsc całkowicie wyeliminować wprowadzając w życie ustalone zadania ochronne. Ten fakt przemawia za łatwą możliwością odtworzenia siedliska (I).

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)
Na terenie obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęki torfowiska przejściowe i trzęsawiska występują w bezodpływowych obniżeniach terenu całkowicie wypełnionych torfem, z poziomem wody tuż przy płaskiej powierzchni, w zatorfionych obniżeniach z zachowaną soczewką wody zamkniętą wskutek odgórnego lądowania jezior, w podtopionej strefie okrajowej torfowisk wysokich oraz na obrzeżach dystroficznych jezior. Ten typ siedliska stwierdzono na dziesięciu powierzchniach obszaru. Siedlisko 7140 zajmuje 0,18% tego obszaru (3,77 ha). Stanowi to ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Są one dobrze zachowane i w większości przypadków nie stwierdzono zagrożeń w stosunku do tej grupy siedlisk, poza nadmierną eutrofizacją i potencjalną zmianą poziomu wód. Roślinność torfowisk przejściowych i trzęsawisk jest bardzo zróżnicowana florystycznie. Charakteryzuje się dwuwarstwową strukturą. Fitocenozy budujące torfowiska przejściowe i trzęsawiska są stabilne i podlegają bardzo powolnej ewolucji. W naturalnym procesie ewolucji powodują wypływanie i lądowanie zbiorników wodnych. Jego stopień reprezentatywności został określony jako dobry (B). Na taką ocenę ma wpływ odpowiedni udział poszczególnych zbiorowisk, o odpowiedniej powierzchni oraz liczba notowanych gatunków charakterystycznych dla tego typu siedlisk, jak również, w kilku miejscach obszaru niezbyt duża powierzchnia. Stan zachowania występujących na opisywanym obszarze siedliska 7140 zakwalifikowano do kategorii „A”, na podstawie dokonanych ocen częściowych. Stopień zachowania struktury określono jako dobrze zachowana (II), a stopień zachowania funkcji posiada dobre perspektywy (II). Na taką ocenę ma wpływ w niektórych przypadkach silna penetracja siedliska przez ludzi oraz w niektórych przypadkach niezbyt duża powierzchnia siedliska. Negatywny wpływ człowieka na ten typ siedliska można w większości miejsc całkowicie wyeliminować wprowadzając w życie ustalone zadania ochronne, głównie przez ograniczenie wydeptywania wąskiego pasa torfowisk przez wędkarzy i kłusowników. Ten fakt przemawia za możliwością odtworzenia siedliska przy średnim nakładzie środków (II).

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranuncion fluitantis*)
Siedliska należące do tego typu są bardzo zmienne i wykształcają się zarówno w rzekach nizinnych, jak również podgórskich. Dno porastają zazwyczaj zakorzenione, zanurzone lub z pływającymi liśćmi makrofity ze związku *Ranuncion fluitantis* lub wodne mszaki. Prąd wody jest od średnio intensywnego do intensywnego. Wśród osadów dominuje frakcja piaszczysta, żwirowa lub drobnokamienista. W początkowym biegu Pasłęki jest niewielkim ciekim, miejscami o charakterze przełomowym. W dolnym odcinku jej nurt zwalnia. W miejscach piętrzenia jej przepływ jest znikomy. Dno w takich miejscach jest zamulone. Na niektórych odcinkach obserwuje się znaczny spływ zanieczyszczeń pochodzących z pól i okolicznych miejscowości. Z odlesionych powierzchni spływ powierzchniowy nanosi również dużo materii organicznej, która powoduje dodatkowe zamulenie. Nie bez znaczenia dla rzeki są wszelkiego rodzaju budowle piętrzące. Na niektórych odcinkach zmieniają charakter rzeki, wpływając negatywnie na jej hydraulikę. Siedlisko 3260 zajmuje 0,72 % tego obszaru (14,96 ha). Stanowi to ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Płaty zbiorowisk w nurcie rzeki podzielone są przez prąd wody. To zazwyczaj jednogatunkowe fitocenozy, które na tym samym odcinku mogą występować obok siebie, jak również mieszać się z płatami tworzonymi przez inne gatunki. Rzeki Pasłęki, na opisywanym odcinku reprezentuje dwie odmiany siedliska. Odmiana kontynentalna, z dominacją potocznika i możliwym występowaniem gatunków II grupy i rzęśli, zwykle bez włosieniczników oraz odmiana „liści wstęgowatych”, tworzona głównie przez zbiorowiska roślin III grupy. Stopień reprezentatywności tego siedliska został określony jako dobry (B). Na taką ocenę ma wpływ udział poszczególnych zbiorowisk, o odpowiedniej powierzchni oraz liczba notowanych gatunków charakterystycznych dla tego typu siedlisk. Stan zachowania występujących na opisywanym obszarze siedliska 3260 zakwalifikowano do kategorii „B”, na podstawie dokonanych ocen częściowych. Stopień zachowania struktury określono jako średnio zachowany lub częściowo zdegradowany (III), a stopień zachowania funkcji posiada średnie lub niekorzystne perspektywy (III). Na taką ocenę ma wpływ silna antropopresja, obecność gatunków obcych i inwazyjnych na dużych powierzchniach wzdłuż cieku oraz penetracja siedliska przez ludzi. Negatywny wpływ człowieka na ten typ siedliska można częściowo zminimalizować wprowadzając w życie ustalone zadania ochronne, natomiast na kilku odcinkach rzeka jest na tyle silnie przekształcona, że możliwość jej odtworzenia jest trudna lub niemożliwa (III).

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi* *Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi* *Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne
Na terenie ostoi podtyp 91D0-1 brzezina bagienna zajmuje niewielką powierzchnię. Typowo wykształcone płaty tego siedliska występują na obrzeżach torfowiska przejściowego. Zbiorowisko posiada dobrze rozbudowaną strukturę warstwową. Najwyższą warstwą drzewostanu budują głównie brzozy: brodawkowata (*Betula verrucosa*) i omszona (*Betula pubescens*) oraz świerk i sosna. W warstwie niższej bardzo dobrze odnawiają się świerk i sosna, natomiast w warstwie krzewów dominuje kruszyna pospolita (*Frangula alnus*). Runo zdominowane jest przez gatunki borowe, szczególnie licznie występuje borówka czarna (*Vaccinium myrtillus*) i rokitnik pospolity (*Pleurozium schreberi*). Z gatunków charakterystycznych dla tego zbiorowiska odnotowano jedynie widłaka jałowcowatego (*Lycopodium annotinum*). Zarówno obfity udział borówki czarnej i rokitnika pospolitego oraz nikły udział torfowców wskazują na trwałe przesuszenie podłoża. Obniżenie poziomu wody stanowi realne zagrożenie dla trwania tego siedliska. Siedlisko podtypu 91D0-2 sosnowy bór bagienny na terenie obszaru zajmuje niewielkie enklawy na groblach oddzielających potorfia. Struktura płatów, mimo eksploatacji torfu, ma charakter typowy dla tego zespołu. W drzewostanie wyraźnie dominuje sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*) z niewielką domieszką brzozy omszonej (*Betula pubescens*). Podszyt słabo rozwinięty jedynie z niewielkim udziałem brzozy. W runie najliczniej występuje borówka czarna (*Vaccinium myrtillus*) i gatunki charakterystyczne dla torfowisk wysokich, natomiast gatunki charakterystyczne dla zespołu tj. bagno zwyczajne (*Ledum palustre*) i borówka bagienna (*Vaccinium uliginosum*) występują w płatach z różną frekwencją. Podobnie jak brzezina bagienna, bór bagienny wykazuje cechy niedoboru wody. Siedlisko typu 91D0 zajmuje ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Jest to zbiorowisko dobrze zachowane i stabilne. Nie stwierdzono zagrożeń w stosunku do tego siedliska, poza obniżeniem poziomu wód. Stopień reprezentatywności siedliska został określony jako bardzo dobry (A). Na taką ocenę ma wpływ odpowiedni udział poszczególnych gatunków charakterystycznych dla tego typu siedliska. Stan zachowania siedliska zakwalifikowano do kategorii „A”, na podstawie dokonanej oceny. Stopień zachowania struktury określono jako dobrze zachowany (II), a stopień zachowania funkcji posiada dobre perspektywy (II). Na taką ocenę ma wpływ niewielka powierzchnia siedliska i obniżenie poziomu wody. Negatywny wpływ człowieka na ten typ siedliska można wyeliminować wprowadzając w życie ustalone zadania ochronne, głównie przez przywrócenie optymalnego poziomu wody. Ten fakt przemawia za możliwością odtworzenia siedliska przy średnim nakładzie środków (II).

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
Na terenie obszaru stwierdzono występowanie podtypu 91E0-3 niżowy łęg jesionowo-olszowy. Siedlisko to jest najczęściej spotykanym zbiorowiskiem łęgowym w dolinie Pasłęki. Występuje wzdłuż całej rzeki, zajmując wąskie pasma, silnie uwilgotnionego podłoża lub niewielkie powierzchnie w zabagnionych zagłębieniach, najczęściej w sąsiedztwie zbiorowisk szuwarowych. Struktura przestrzenna i gatunkowa zdecydowanej większości płatów jest typowa dla zespołu. Drzewostan wybitnie zdominowany przez olszę czarną (*Alnus glutinosa*), jedynie z domieszką czeremchy pospolitej (*Padus avium*) w niższej warstwie. W runie wyraźnie dominuje pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*) z niewielkim udziałem gatunków bagiennych jak: psianka słodkogórz (*Solanum dulcamara*), tarczycza pospolita (*Scutellaria galericulata*) i przytulia błotna (*Galium palustre*). Duży udział gatunków bagiennych wskazuje na naturalną sukcesję zbiorowisk bagiennych w kierunku łęgu. Siedlisko jest stabilne i niezagrożone. Siedlisko 91E0 zajmuje ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Stopień reprezentatywności tego siedliska został określony jako bardzo dobry (A). Na taką ocenę ma wpływ udział gatunków charakterystycznych dla tego typu siedliska. Stan zachowania fitocenoz występujących na opisywanym obszarze siedliska 91E0 zakwalifikowano do kategorii „A”, na podstawie dokonanych ocen cząstkowych. Stopień zachowania struktury określono jako bardzo dobrze lub dobrze zachowana (II), a stopień zachowania funkcji posiada dobre lub średnie perspektywy (II). Na taką ocenę ma wpływ naturalne pochodzenie tych fitocenoz, niewielki udział gatunków obcych i inwazyjnych oraz niewielkie przekształcenie przez człowieka (II).

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)
Łęg wiązowo-jesionowy jest zdecydowanie rzadziej notowanym zbiorowiskiem łęgowym na terenie ostoi. W odróżnieniu do łęgu jesionowo-olszowego, wykształca się na niezabagnionych madach terasach zalewowych Pasłęki i Walszy oraz na ciężkich glebach gliniastych zboczy dolin zasilanych obficie przez wody opadowe. Struktura przestrzenna podobna do *Fraxino-Alnetum*. Wyraźnie natomiast odróżnia te dwa zbiorowiska obfity

udział wczesnowiosennych geofitów jak: ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*) i zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*). Siedlisko jest stabilne i niezagrożone. Siedlisko 91F0 zajmuje 1,03% tego obszaru (21,41 ha). Stanowi to ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Stopień reprezentatywności tego siedliska został określony jako dobry (B). Na taką ocenę ma wpływ udział gatunków charakterystycznych dla tego typu siedliska. Stan zachowania fitocenozy występujących na opisywanym obszarze siedliska 91F0 zakwalifikowano do kategorii „B”, na podstawie dokonanych ocen częściowych. Stopień zachowania struktury określono jako dobrze zachowana (II), a stopień zachowania funkcji posiada dobre lub średnie perspektywy (II). Na taką ocenę ma wpływ naturalne pochodzenie tych fitocenozy, niewielki udział gatunków obcych i inwazyjnych oraz niewielkie przekształcenie przez człowieka (II).

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

Podtyp 9170-2 grąd subkontynentalny jest panującym zbiorowiskiem leśnym w dolinie. O zakwalifikowaniu zbiorowisk grądowych do zespołu *Tilio-Carpinetum* występujących na terenie ostoi zdecydowały: - antropogeniczne pochodzenie buka – występuje jedynie miejscowo, - regularne występowanie gatunków charakterystycznych dla *Tilio-Carpinetum*, tj. jaskra kaszubskiego (*Ranunculus cassubicus*) i trzmieliny brodawkowatej (*Euonymus verrucosus*) oraz rzadsze występowanie przytulii Schultesa (*Galium schultesii*) i turzycy orzęsionej (*Carex pilosa*). Z uwagi na swoistą kombinację gatunków w poszczególnych płatach wyróżniono następujące podzespoły grodu subkontynentalnego: - *Tilio-Carpinetum typicum* - zajmuje gleby brunatne właściwe i rdzawe. Wariant ten cechuje się mniejszym udziałem gatunków eutroficznych charakterystycznych dla rzędu *Fagetalia sylvaticae* natomiast większym udziałem gatunków o mniejszych wymaganiach, jak: dąb szypułkowy, konwalijka dwulistna (*Maianthemum biflorum*), szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*), jarzab pospolity (*Sorbus aucuparia*); - *Tilio-Carpinetum stachyetosum* - podzespół związany z względnie wilgotnymi siedliskami, często w pobliżu rzeki Wąszy. Preferuje żyzne gleby o dużej zawartości próchnicy; płaty tego podzespołu wyróżnia zwiększona obecność w runie gatunków higrofilnych i eutroficznych, jak miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), czyściec leśny (*Stachys sylvatica*), bniec czerwony (*Melandrum rubrum*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*) oraz gatunków łąkowych, tj. gwiazdnica gajowa (*Stellaria nemorum*). T-C *stachyetosum* często sąsiaduje z *Ficario-Ulmetum*; - *Tilio-Carpinetum corydaletosum* - jego cechą charakterystyczną jest duży udział wiosennych geofitów, w tym kokoryczy puste (Corydalis cava) i kokoryczy pełnej (*Corydalis solida*) oraz ziarnopłonu wiosennego (*Ficaria verna*) i zawilca żółtego (*Anemone ranunculoides*). Siedlisko niezagrożone; - *Tilio-Carpinetum calamagrostrietosum* - zespół z trzcinikiem leśnym cechuje duży udział gatunków mezotroficznych i borowych. Ich udział uwarunkowany jest niedostatkami wilgoci i substancji odżywczych. Płaty tego typu występują wyspowo na wierzchołkach zboczy dolin rzecznych i erozyjnych. Siedlisko jest stabilne i niezagrożone, jego najlepiej zachowane fragmenty występują na stromych i trudno dostępnych zboczach dolin rzecznych i erozyjnych. Fragmenty silnie zmienione przez gospodarkę leśną i ingerencję człowieka zajmują znaczne powierzchnie zwłaszcza na gruntach porolnych zalesionych przed 50-40 laty. W obszarze stwierdzono także podtyp 9170-3 grąd zboczowy - (zb. *Acer platanoides*-*Tilia cordata*). Wielogatunkowy mezo- i eutroficzny las liściasty porasta strome zbocza doliny Wąszy oraz wąwozów i jarów uchodzących do niej. Do głównych gatunków lasotwórczych grądów zboczowych należą głównie grab pospolity (*Carpinus betulus*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*) oraz dąb szypułkowy (*Quercus robur*), a w postaci wilgotnej jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) i wiąz górski (*Ulmus glabra*). Pod względem struktury grąd zboczowy w ostoi odznacza się wysokim stopniem naturalności, co potwierdza regularne i liczne występowanie gatunków charakterystycznych i wyróżniających zbiorowisko, jak dzwonek szerokolistny (*Campanula latifolia*), dzwonek pokrzywolistny (*Campanula trachelium*), dzwonek jednostronny (*Campanula rapunculoides*), fiołek przedziwny (*Viola mirabilis*), oraz dobrze odnawiający się klon, lipa i wiąz górski. Siedlisko niezagrożone. Siedlisko 9170 zajmuje ułamek procenta powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Stopień reprezentatywności tego siedliska został określony jako dobry (B). Na taką ocenę ma wpływ udział oraz liczba notowanych gatunków charakterystycznych dla tego typu siedliska. Stan zachowania występujących na opisywanym obszarze siedliska 9170 zakwalifikowano do kategorii „B”, na podstawie dokonanych ocen częściowych. Stopień zachowania struktury określono jako średnio zachowana (II), a stopień zachowania funkcji posiada dobre lub średnie perspektywy (II). Na taką ocenę ma wpływ antropogeniczne przekształcenia fitocenozy (wprowadzanie w drzewostanie gatunków obcych dla siedliska, obecność gatunków obcych i inwazyjnych oraz penetracja siedliska przez ludzi). Negatywny wpływ człowieka na ten typ siedliska można częściowo zminimalizować wprowadzając w życie ustalone zadania ochronne (II).

1096 Lampetra planeri – minóg strumieniowy

Najmniejszy z minogów, jedyny prowadzący osiadły tryb życia (Brylińska 2000). Tarło odbywa wiosną na odcinkach rzek z niewielką ilością osadów dennych gdzie zagrzebywana jest ikra i gdzie rozwijają się larwy. Po tarle dorosłe osobniki giną. Występuje w rzekach i mniejszych ciekach z czystą i dobrze natlenioną wodą. Preferuje odcinki o żwirowo–piaszczystym dnie. Na terenie obszaru gatunek rzadki, zasiedlający rzekę Pasłęka i jej dopływy. W trakcie połowów inwentaryzacyjnych nie stwierdzono żadnego osobnika co związane było z późną porą rozpoczęcia połowów (czerwiec). Jest to okres po tarle, gdy osobniki są już rozproszone. We wcześniejszych połowach związanych z opracowaniem dotyczącym ichtiofauny rezerwatu „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” stwierdzono pojedyncze osobniki gatunku (Dębowski P. 2003). Większe skupiska minoga strumieniowego obserwowane są w okresie wiosennym, kiedy przystępuje on do tarła. W tym okresie zanika u niego fotofobia i jest łatwy do zaobserwowania. Na tej podstawie trudno jest szczegółowo oszacować jego liczebność, brak jest informacji na temat liczebności populacji w Polsce - ocena C. Stopień zachowania siedliska – II elementy zachowane w dobrym stanie. Populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru występowania - C. Ocena ogólna dobra, na jej wpływ ma przede wszystkim dobrze zachowane siedlisko gatunku – B.

1130 Aspius aspius – boleń, ryba karpowata, reofilna

Jest to jedyny drapieżny przedstawiciel rodziny. Charakterystyczne siedliska gatunku stanowią otwarte wody szerokich rzek nizinnych. Preferuje odcinki o zaburzonym przepływie wody. Gatunek dość plastyczny, może występować w wodach stojących. Na terenie obszaru obserwowany jest przede wszystkim w jeziorze Pierzchały i dolnym odcinku rzeki Pasłęka. W jeziorze Pierzchały utworzył dużą stabilną populację. Na tarliska wypływa w górę rzeki. Jego występowanie wspomagane jest zabiegami rybackimi tj. zarybieniami (Dębowski P. 2003, Dębowski P., Cegiel K. 2004). Wielkość populacji jest trudna do precyzyjnego oszacowania brak jest informacji na temat liczebności populacji w Polsce – ocena populacji C. Biorąc pod uwagę cały obszar gatunek ten należy uznać za rzadki. Populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru występowania - C. Stopień zachowania siedliska – III elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane na co ma przede wszystkim wpływ zabudowa rzeki. Ocena ogólna dobra – B na jej wpływ mają przede wszystkim dość dobrze zachowane siedliska gatunku i wspomaganie populacji prowadzonymi zarybieniami.

1166 Triturus cristatus – traszka grzebieniasta

Ocena populacji: C – populacja mieści się na poziomie oceny C, czyli $2\% \geq p > 0\%$ co oznacza, że w obszarze występuje mniej niż 2% krajowej populacji. Ocena stanu zachowania: B (dobra) – wynika przede wszystkim z dobrze zachowanych elementów środowiskowych odpowiednich dla gatunku (ocena II podkryterium). Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania gatunku. Ocena ogólna: C (znacząca) – wynika z niewielkiej liczby zasiedlonych stanowisk gatunku w obszarze. Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przecięta). Wykorzystano źródła o wysokiej jakości danych (inwentaryzacja przyrodnicza), które zostały uzupełnione szacunkami.

1188 Bombina bombina – kumak nizinny

Ocena populacji: C – populacja mieści się na poziomie oceny C, czyli $2\% \geq p > 0\%$ co oznacza, że w obszarze występuje mniej niż 2% krajowej populacji. Ocena stanu zachowania: B (dobra) – wynika przede wszystkim z dobrze zachowanych elementów środowiskowych odpowiednich dla gatunku (ocena II podkryterium). Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania gatunku. Ocena ogólna: B (dobra) – wynika przede wszystkim ze stosunkowo niewielkiej presji ze strony człowieka i obecności siedlisk, w których kumak nizinny może znaleźć odpowiednie warunki do bytowania. Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przecięta). Wykorzystano źródła o wysokiej jakości danych (inwentaryzacja przyrodnicza), które zostały uzupełnione szacunkami.

1037 Ophiogomphus cecilia – trzepla zielona

Ocena populacji: C – liczebność populacji nie przekracza 0,5% liczebności populacji ogólnopolskiej, ale ze względu na specyfikę występowania gatunku (liczne stanowiska w skali kraju, gatunek nie jest zagrożony), specyfikę rzeki Pasłęki (w porównaniu do innych rzek zasiedlanych przez trzeplę zieloną jest to rzeka stosunkowo niewielka, wąska). Ocena stanu zachowania: B – gatunek zajmuje stanowiska o możliwie najbardziej optymalnych parametrach siedliskowych, jak i stanowiska nieoptymalne. Stopień zachowania cech siedliska gatunku jest na poziomie II: elementy dobrze zachowane, a stan zachowania gatunku jest dobry. Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania

gatunku. Ocena ogólna: B (dobra) - trzepla zasiedla praktycznie wszystkie dostępne fragmenty rzeki Pasłęki, jednocześnie ogólna liczba osobników występujących na całej długości obszaru chronionego jest znaczna. Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przecięta). Wykorzystano źródła o wysokiej jakości danych (inwentaryzacja przyrodnicza), które zostały uzupełnione szacunkami.

1042 *Leucorrhinia pectoralis* – zalotka większa

Ocena populacji: C – liczebność populacji nie przekracza 0,5% liczebności populacji ogólnopolskiej. Ocena stanu zachowania: B – tereny, na których gatunek mógłby występować lub występuje należy ocenić na dobre. Główny problem dla gatunku jest zarastanie stanowisk. Dlatego stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako II: elementy dobrze zachowane, a poziom stanu zachowania jako dobry. Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania gatunku. Ocena ogólna: B – wartość obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęką dla ochrony zalotki większej jest dobra. Gatunek ten ma możliwość występowania na większej liczbie stanowisk niż obecnie jest notowany. Jest więc możliwość obserwacji trendu wzrostowego liczby osobników i liczby zasiedlonych stanowisk przy jednoczesnym braku szybkiego zaniku istniejących stanowisk. Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przecięta). Wykorzystano źródła o wysokiej jakości danych (inwentaryzacja przyrodnicza), które zostały uzupełnione szacunkami.

1060 *Lycaena dispar* – czerwńczyk nieparek

Gatunek występuje na większości z 12 stanowisk w dwóch pokoleniach – pierwszym od II połowy maja do końca czerwca oraz drugim od końca lipca do początku września, przy czym na niektórych stanowiskach obserwowany jest w jednym pojawie letnim. Ocena populacji: C – liczebność populacji nie przekracza 0,5% liczebności populacji ogólnopolskiej, ale ze względu na specyfikę występowania gatunku (liczne stanowiska zasiedlane przez małą liczbę osobników) oraz wartość stanowisk w aspekcie utrzymania ciągłości występowania gatunku, zdecydowano się nadać ocenę populacji C. Ocena stanu zachowania: B – tereny łąkowe zajmowane przez gatunek są zachowane w stanie bardzo zróżnicowanym. Ogromna powierzchnia stanowisk, występowanie osobników obu płci praktycznie w każdej części obszaru Natura 2000 i dostępność roślin żywicielskich i nektarodajnych (często w dużym rozproszeniu) pozwala przyjąć stopień zachowania cech siedliska gatunku jako II: elementy dobrze zachowane, a poziom stanu zachowania jako dobry. Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania gatunku. Ocena ogólna: B – wartość obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęką dla ochrony czerwńczyka nieparka jest dobra. Gatunek ten występował na praktycznie wszystkich potencjalnie dostępnych siedliskach nieleśnych na terenie całego obszaru. Zajmował także siedliska nieoptymalne, co wskazuje na fakt, że liczba osobników tego występującego zwykle w dużym rozproszeniu i nielicznie gatunku jest znaczna. Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przecięta). Wykorzystano źródła o wysokiej jakości danych (inwentaryzacja przyrodnicza), które zostały uzupełnione szacunkami.

1032 *Unio crassus* – skójka gruboskorupowa

Ocena populacji: C – liczebność populacji nie przekracza 0,5% liczebności populacji ogólnopolskiej, ale ze względu na specyfikę występowania gatunku (liczne stanowiska w skali kraju) oraz wartość stanowisk w aspekcie utrzymania ciągłości występowania gatunku, zdecydowano się nadać ocenę populacji C. Ocena stanu zachowania: B – stopień zachowania cech siedliska – II (elementy dobrze zachowane). Na zasiedlonych odcinkach Pasłęki i Wąlszy skójka gruboskorupowa występuje w obrębie rzek cechujących się znacznym udziałem odcinków o nieznieskształconym (lub tylko nieznacznie zmienionym) ukształtowaniu koryta. W obrębie większości stanowisk występują dogodne warunki siedliskowe dla bytowania gatunku (obecność piaszczystego, piaszczysto-żwirowego lub żwirowego podłoża, stosunkowo niewielka prędkość przepływu (<30 m/s) i in. Równocześnie jednak na siedlisko gatunku wywierana jest negatywna presja związana z działalnością człowieka – najpoważniejszym zagrożeniem jest rolnictwo o intensywnym charakterze zajmujące istotne fragmenty zlewni rzeki (pola uprawne, silnie nawożone łąki, etc.), w mniejszym stopniu są to również zanieczyszczenia wód. Możliwość odtworzenia – III (trudne). Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania gatunku. W sąsiedztwie obszaru gatunek notowany jest w wielu innych rzekach. Ocena ogólna: B – wartość obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęką dla ochrony skójki gruboskorupowej jest dobra. Gatunek ten zasiedla ponad połowę biegu Pasłęki i istotną część Wąlszy (w granicach obszaru), w obrębie których dominują optymalne lub suboptymalne warunki dla jego rozwoju. Populacja skójki gruboskorupowej na poszczególnych odcinkach cechuje się dużą zmiennością liczebności zagęszczenia osobników, ale łączne zasoby taksonu w obszarze są duże. Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przecięta). Wykorzystano źródła o wysokiej jakości danych (inwentaryzacja

przyrodnicza), które zostały uzupełnione szacunkami.

1145 *Misgurnus fossilis* – piskorz

Ocena populacji: C – liczebność populacji nie przekracza 0,5% liczebności populacji ogólnopolskiej, ale ze względu na specyfikę występowania gatunku (liczne stanowiska w skali kraju) oraz wartość stanowisk w aspekcie utrzymania ciągłości występowania gatunku, zdecydowano się nadać ocenę populacji C. Ocena stanu zachowania: B – Wynika to przede wszystkim z dobrze zachowanych elementów środowiskowych odpowiednich dla gatunku (ocena II podkryterium). Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania gatunku. W sąsiedztwie obszaru gatunek notowany jest w wielu innych rzekach. Ocena ogólna: B – wynika przede wszystkim ze stosunkowo niewielkiej presji ze strony człowieka i obecności siedlisk, w których piskorz może znaleźć odpowiednie warunki do bytowania. Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przecięta). Wykorzystano źródła o wysokiej jakości danych (inventaryzacja przyrodnicza), które zostały uzupełnione szacunkami.

1099 *Lampetra fluviatilis* – minóg rzeczny

Ocena populacji: C – liczebność populacji nie przekracza 0,5% liczebności populacji ogólnopolskiej. Ocena stanu zachowania: B – Wynika to przede wszystkim z dobrze zachowanych elementów środowiskowych odpowiednich dla gatunku (ocena II podkryterium). Ocena izolacji: C – populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie zasięgu występowania gatunku. W sąsiedztwie obszaru gatunek notowany jest w wielu innych rzekach. Ocena ogólna: B (dobra). Stopień rozpoznania, jakość danych – DD (brak danych).

5339 *Rhodeus amarus* – różanka

Gatunek słodkowodny występuje w wodach stojących (siedliska 3150-1 Jeziora eutroficzne, 3150-2 Eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne) lub o nieznacznym przepływie, bytuje w strefie przybrzeżnej obfitującej w roślinność zanurzoną i wynurzoną, gatunek ostrakofilny, do rozrodu niezbędna jest obecność małży z rodzaju Unionidae. Na terenie obszaru gatunek bardzo liczny, zasiedla różne stanowiska (Dębowski P. 2003, Przybylski M., Kukuła K. 2012). Obserwowany był we wszystkich jeziorach obszaru, w przyujściowych odcinkach Pasłęki oraz na niektórych stanowiskach w Pasłęce. Wielkość populacji jest trudna do precyzyjnego oszacowania, brak jest informacji na temat liczebności populacji w Polsce – ocena populacji C. Biorąc pod uwagę cały obszar gatunek ten należy uznać za pospolity. Stopień zachowania siedliska – II elementy zachowane w dobrym stanie. Populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru występowania – C. Ocena ogólna doskonała – A, na co wpływ mają przede wszystkim bardzo dobrze zachowane siedliska gatunku i wysoka liczebność gatunkowa.

1149 *Cobitis taenia* – koza

Gatunek plastyczny, występuje w wodach stojących i płynących (max. przepływ 0,15 m/s), toleruje niewielkie zasolenie wody (siedliska 3150-1 Jeziora eutroficzne, 3150-2 Eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne). Jest to ryba związana głównie ze strefą litoralu. Siedlisko stanowią płytkie partie zbiorników o dnie piaszczystym lub mulisto-piaszczystym. Na terenie obszaru najbardziej rozpowszechniony gatunek z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej. Występuje we wszystkich jeziorach obszaru. Licznie notowany był na większości stanowisk rzecznych stanowiska (Dębowski P. 2003, Przybylski M., Kukuła K. 2012). Wielkość populacji jest trudna do precyzyjnego oszacowania brak jest informacji na temat liczebności populacji w Polsce – ocena populacji C. Biorąc pod uwagę cały obszar gatunek ten należy uznać za pospolity. Stopień zachowania siedliska – II elementy zachowane w dobrym stanie. Populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru występowania – C. Ocena ogólna doskonała – A, na co wpływ mają przede wszystkim bardzo dobrze zachowane siedliska gatunku i wysoka liczebność gatunkowa.

1163 *Cottus gobio* - głowacz białopłetwy

Gatunek słodkowodny, reofilny. Ryba osiąga niewielkie rozmiary do 10 cm długości. Zasiedla płytkie odcinki rzek o kamienisto-żwirowym lub piaszczysto-żwirowym dnie i szybkim przepływie wody. Na terenie obszaru gatunek licznie występujący w rzece Pasłęce i jej dopływach (Dębowski P. 2003). Wielkość populacji jest trudna do precyzyjnego oszacowania brak jest informacji na temat liczebności populacji w Polsce – ocena populacji C. Biorąc pod uwagę cały obszar gatunek ten należy uznać za pospolity. Stopień zachowania siedliska – II elementy zachowane w dobrym stanie. Populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru występowania – C. Ocena ogólna doskonała – A, na co wpływ ma przede wszystkim bardzo dobrze zachowane siedliska gatunku i wysoka liczebność gatunkowa.

1337 Castor fiber – bóbr europejski

Populacja bobra europejskiego w obszarze Natura 2000 stanowi mniej niż 2% krajowej populacji (C). Stan zachowania gatunku jest dobry (B) (stopień zachowania cech siedliska gatunku II – elementy dobrze zachowane). Izolacja posiada ocenę C, tzn. populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna jest dobra (B). Na obszarze Natura 2000 Rzeka Pasłęka bóbr europejski jest gatunkiem pospolitym. Populacja tego gatunku jest liczna i nie jest zagrożona. Bardzo liczne występowanie tego gatunku odnotowano 2002-2003 w granicach rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”. Wzdłuż biegu Pasłęki stwierdzono wówczas 118 stanowisk rodzinnych z czynnymi norami lub żeremiami. Bóbr występuje na całej długości rzeki oraz jej dopływów, osiągając wysokie zagęszczenie. Wielkość populacji w przedziale 366 – 547 (min. – max) osobników w obszarze Natura 2000 oszacowano na podstawie jakości danych P, biorąc pod uwagę wielkość obszaru i jakość siedlisk. Zidentyfikowano długość cieków oraz długość linii brzegowej zbiorników o powierzchni >8 ha i mniejszych. Wykorzystano do tego mapę podziału hydrograficznego Polski. W odniesieniu do zidentyfikowanych cieków w obszarze Natura 2000 przyjęto wartość zagęszczenia bobra: min. 1 osobnika/km i max. 1,7 os./km, natomiast dla jezior przyjęto jedną wartość wskaźnika 1,8 os./km, którą ustalono przy wykorzystaniu danych gisowych dot. rozmieszczenia archiwalnych stanowisk bobra w obrębie większych jezior (WZS i GDOŚ).

1355 Lutra lutra – wydra

Populacja wydry europejskiej w obszarze Natura 2000 stanowi mniej niż 2% krajowej populacji (C). Stan zachowania gatunku jest dobry (B) (stopień zachowania cech siedliska gatunku II – elementy dobrze zachowane). Izolacja posiada ocenę C, tzn. populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna jest dobra (B). Wydra obecnie występuje dość licznie w Polsce, szczególnie liczna jest w północnym regionie kraju, w pasie pojezierzy, wzdłuż wschodniej i zachodniej granicy państwa oraz na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej. W obszarze Natura 2000 Rzeka Pasłęka wydra również występuje dość licznie. Według przeprowadzonej w latach 2002-2003 inwentaryzacji ssaków w rezerwacie przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” liczebność tego ssaka oszacowano na 20-25 rodzin, przy czym częściej spotykana była w południowej jego części. W 2009 r. obecność wydry odnotowano na 11 stanowiskach (prace Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego). Występowały głównie wzdłuż całego biegu rzeki Pasłęki, Wąlszy i Drwęcy Warmińskiej. Dane te wykorzystano również w dokumentacji planu zadań ochronnych. Wielkość populacji wydry mieszczącej się w przedziale 64 – 127 osobników oszacowano na podstawie jakości danych P. Do obliczeń zestawiono długość cieków oraz długość linii brzegowej zbiorników.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	B02.04		i
H	B02.02		i
H	B07		i
M	D01.01		b
H	E01.03		i
M	G01		i
M	G01.01.02		i
M	G01.08		i
M	G05.09		i
M	H01.02	X	i
M	I01		i
M	I02		i
M	J02		i
L	J02.03		i

M	H01.05		b
L	F02.03.01		i
M	A03.03		i
M	B01		i
M	A03.01		i
M	E01.04		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewewnętrzne [i o b]
H	K02.03	X	i
H	K01.02		i
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,
O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Kozłowski J., Cenian Z., Dynowski P., Fenyk A., Jarczyk T., Komosiński K., Żróbek-Sokolnik A. 2013. Projekt Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH280006 Rzeki Pasłęka w województwie warmińsko-mazurskim. Olsztyn. 2. Dębowski P. i in. 2014. Bonitacja siedlisk minoga rzeczno i minoga morskiego w wybranych rzekach wpływających do Bałtyku oraz w morskiej strefie przybrzeżnej. Instytut Rybactwa Śródlądowego, Zakład Ryb Wędrownych w Rutkach. Morski Instytut Rybacki - Państwowy Instytut Badawczy. Rutki. 3. Przybycin M. in. 2015. Inwentaryzacja stanowisk bobra europejskiego *Castor fiber* na obszarze Polski. Etap II: wykonanie inwentaryzacji stanowisk bobra na terenie Polski, z wyłączeniem województwa dolnośląskiego. Raport końcowy. EMPEKO. Poznań. 4. GIOŚ. 2019. Dane Inspekcji Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie minoga rzeczno i minoga morskiego w latach 2015-2018". 5. PGW Wody Polskie. 2021. Dokumentacja techniczna Mapa Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10000. RZGW Gdańsk. 6. Mięsikowski M., Stankiewicz M., Janowski P. 2021. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Rzeki Pasłęka PLH280006 dla gatunków płazów: 1188 Kumak nizinny, 1166 Traszka grzebieniasta. GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski. Toruń. 7. Kucharzyk J., Mazurkiewicz P., Tarkowski A., Kucharzyk H. 2021. Ekspertyza przyrodnicza dla obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęka PLH280006 dotycząca czerwonończyka nieparka (*Lycaena dispar*), trzepli zielonej (*Ophiogomphus cecilia*), zalotki większej (*Leucorrhinia pectoralis*) oraz skójki gruboskorupowej (*Unio crassus*). Buxbaumia Jan Kucharzyk. Warszawa.

8. Mięsikowski M., Stankiewicz M. 2022. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Rzeką Pasłęka PLH280006 dla gatunków ryb: 1099 Minóg rzeczny, 1145 Piskorz. GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski. Toruń.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	38.61	PL04	92.98		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce	*	35.9
PL04	Równiny Orneckiej	*	2.73
PL04	Narieński	*	0.25
PL04	Dolina Pasłęki	*	84.81
PL04	Lasów Taborskich	*	4.75
PL04	Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej	*	0.45
PL02	Dolina Rzeki Walszy	*	2.71

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
Adres:	Polska Dworcowa 60 10-437 Olsztyn
Adres e-mail:	sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęka PLH280006 Link: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/legalact/2015/1883/
		Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęka PLH280006 Link: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/legalact/2016/2278/

☐ Nie, ale jest w przygotowaniu

☐ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH280006

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)